

- werken in Utrecht -

Klaas Verschuure

WETHOUDER ECONOMISCHE ZAKEN

‘WIJ WILLEN INNOVATIE, ONDERNEMERSCHAP EN WERKGELEGENHEID AAN ELKAAR KOPPELEN’

Utrecht is echt een ondernemersstad. Ondernemende types krijgen hier van oudsher alle kans. Met de keuze voor gezond stedelijk leven krijgt de stad er bovendien een nieuwe categorie ondernemers bij: mensen die zich storten op oplossingen voor de grote vraagstukken van deze tijd.

En dat doen ze op de Utrechtse manier: samen!

Inwoners van Utrecht zien hun toekomst zonnig in. En ze hebben gelijk, zo blijkt uit de jaarlijkse Monitor. De economie groeit en qua werkgelegenheid zit Utrecht in de bovenste regionen. Er zijn relatief veel banen en dat worden er steeds meer. De laatste drie jaar kwamen er 11.000 banen bij; een groei van 4,6% (tegen 3,5% landelijk). De werkloosheid daalde in 2017 naar 4,6% (tegen 4,9% landelijk). Het aantal nieuwe vacatures stijgt, evenals het aantal bedrijfsvestigingen. Tussen 2014 en 2017 zijn er ruim 4000 bedrijven bijgekomen, een groei van zo'n 12,5%. Utrecht kent een paar grote werklocaties: Stationsgebied, Binnenstad, Lage Weide en Utrecht Science Park. Vooral die laatste locatie groeit hard. Inmiddels werken daar 21.000 mensen.

AANTREKKELIJK VESTIGINGSKLIMAAT Op de Utrechtse arbeidsmarkt staan alle seinen op groen. De vooruitzichten zijn goed. Toch liggen er ook uitdagingen. De stad zal alles op alles moeten zetten om te zorgen dat de werkgelegenheid gelijke tred houdt met de verwachte bevolkingsgroei. Utrecht City in Business (UCiB) draagt daar een steentje aan bij. UCiB probeert bedrijven naar Utrecht te krijgen door ze te adviseren over kansen en mogelijkheden van de stad. En die zijn er legio, want Utrecht heeft een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Utrecht is, op Londen na, al een aantal jaren op rij de meest competitieve regio van Europa. Logisch, want Utrecht heeft veel pluspunten voor bedrijven, zoals een goed vestigingsklimaat, een hoogopgeleide bevolking, en natuurlijk de

WAT MAAKT UTRECHT DE PERFECTE WERKPLEK?

Flop van Overhagen: De combinatie van een goede werkmentaliteit, collegialiteit, bereikbaarheid en gezellige en inspirerende faciliteiten.

Evellien Slim: Super gezellige, centraal gelegen en dynamische stad.

Top 4 De grootste werkgevers

NS 4.400 WERKNEMERS IN UTRECHT

centrale ligging. Tot de bedrijven die door UCiB zijn begeleid behoren Utrecht Community, VodafoneZiggo, Ultimaker en Aalberts Industries.

VAN TRADITIONEEL TOT INNOVATIEF De stad is al jaren de thuisbasis van kanjers als Rabobank Nederland, Universiteit Utrecht, NS en Capgemini. Stuk voor stuk belangrijke werkgevers. Ook een bedrijf als Bol.com koos bewust voor Utrecht. Op medisch gebied heeft de Domstad een aantal toppers in huis zoals UMC Utrecht en het Prinses Maxima centrum, dat topklinische kankerzorg voor kinderen levert. Met de nieuwbouw naast het Wilhelmina Kinderziekenhuis kreeg dit centrum er een mooie uitbreiding bij.

Daarnaast zorgt de keuze van Utrecht voor gezond stedelijk leven voor een groeiend aantal ondernemingen die actief zijn in de nieuwe economie. Bij deze bedrijven draait het om duurzaamheid en delen, groen en gezond. Neem Proov, dat draadloze oplaadsystemen levert voor elektrische bussen. Of SnappCar, het op een na grootste autodeelbedrijf van Europa. Een mooi initiatief is ook United Wardrobe, een sociale marktplaats voor het kopen en verkopen van tweedehands kleding, schoenen en accessoires. Mede dankzij actieve steun van de gemeente is Utrecht voor hen een mooie proeftuin om nieuwe oplossingen voor gezond stedelijk leven te ontwikkelen, te testen en naar de internationale markt te brengen.

Frank Leenders: Utrecht ligt heel centraal in het land en het is een prachtige, bruisende stad.

Bart Koopman: Het ligt heerlijk centraal. Je kan er alles vinden. En het is dichtbij huis! :)

Chantal Baartmans: Centraal gelegen stad, niet te groot en vol creatieve, dynamische en interessante ondernemers en bedrijven.

**MEEST
INSPIREERENDE
VERGADER-
LOCATIE?**

Flip van Overhagen:
Creative Valley
Papendorp.

Evelien Slim:
Kanaal30.

Frank Leenders:
Kanaal30 uiteraard!
Onder architectuur
gebouwd pand
met mooie ruimtes,
heerlijke koffie en
lunches en in een
creatieve omgeving
met veel inspire-
rende creatieve
ondernemers om
je heen. Wat wil je
nog meer?

Bart Koopman:
Ik stel ons eigen
kantoor natuurlijk
graag ter beschik-
king en tentoon.
Maar bij de klant
op locatie of op
kantoor is ook
altijd inspirerend.
Zo leer je telkens
een andere wereld
kennen.

Chantal Baartmans:
Bij Kanaal30 kun
je in een
relaxte sfeer
je workshops,
trainingen,
vergaderingen,
break-out sessies
of grootschaliger
evenementen
organiseren.

Marcus, Kanaal30

STEUNTJE IN DE RUG Goed nieuws dus. Maar er zijn ook groepen die wel een steuntje in de rug kunnen gebruiken, stelt wethouder Economische Zaken **Klaas Verschuure**. 'We gaan meer aandacht besteden aan de *mismatch* tussen de MBO en de arbeidsmarkt. Afgestudeerde MBO'ers komen op de arbeidsmarkt terecht en kunnen daar lastig een baan vinden. Wij zijn daarom blij met het ROC en haar vakcentrum voor energietransitie. Er komen leer-werkplaatsen voor MBO-studenten om te werken aan energietransitie in onze wijken. In het coalitieakkoord 'Ruimte voor iedereen' geven we ook aan dat we voor kleine, startende ondernemers meer ruimte willen creëren. Bij winkelstrips die het moeilijk hebben, willen we leegstand voorkomen. Samen met ondernemers onderzoeken we nieuwe mogelijkheden zoals het herinrichten voor publieksfuncties, het toevoegen van deelfuncties, bijvoorbeeld hotspots voor zzp'ers, kunstenaarsateliers en startups. Ook bij nieuwbouwplannen kijken we goed of er plekken zijn voor kleine of beginnende ondernemers.'

SAMENWERKING Een belangrijke verklaring voor het succes van Utrecht is de goede samenwerking tussen burgers, bedrijven, kennisinstellingen en de lokale overheid. 'Samen' is hier het sleutelwoord. Daarbij zet de gemeente sterk in op het samen ontwikkelen en uitrollen van producten en diensten die in dienst staan van gezond stedelijk leven. 'Wij willen de binding van bedrijven aan Utrecht stimuleren en innovatie, ondernemerschap en werkgelegenheid in de regio aan elkaar koppelen', stelt wethouder **Klaas Verschuure**. 'Wat bijvoorbeeld op het Utrechts Science Park wordt ontwikkeld, kan getest en geproduceerd worden op bedrijventerrein Lage Weide. De gemeente kan daarbij een actieve makelfunctie vervullen om nieuwe technologieën in Utrecht toe te passen of verbindingen te leggen tussen bedrijfsmogelijkheden en onderwijs.'

VERBINDINGEN LEGGEN Een andere vorm van samenwerking vindt plaats in de vele bedrijfsverzamelgebouwen die Utrecht rijk is. Dit soort panden is inmiddels goed voor 73.000 m2. Ze zijn er in soorten en maten, van De Stadstuin tot Tribes, en van Vechtclub XL tot Kanaal30. Dat laatste is *de* broedplaats voor creatieve ondernemers. Het pand maakt onderdeel uit van het herontwikkelingsgebied Merwedekanaalzone en moet over 3 jaar plaatsmaken voor woningen. 'Een uitgelezen kans om bedrijven tegen een betaalbare huur een plek te bieden', stelt hoofdhuurder **Frank Leenders**. 'Daarnaast is het ook een ontmoetingsruimte die wordt verhuurd voor evenementen, trainingen e.d. – met horeca. Die combinatie is niet voor niets. Wij proberen op allerlei gebieden verbindingen te leggen.'

**WAAR SPREEK
JE AF?**

Flip van Overhagen:
Bij jou op kantoor.

Evelien Slim:
Kanaal30 of bij een
adres dat de klant
kiest.

Frank Leenders:
Vooral op mijn
eigen locatie
Kanaal30, maar
ook in de stad op
verschillende plek-
ken; afhankelijk
van de afspraak die
ik heb.

Bart Koopman:
Waar het feestje is.

Chantal Baartmans:
Bij Kanaal30.

Top 4 De grootste werkgevers

RABOBANK NEDERLAND 6.700 WERKNEMERS IN UTRECHT

Allereerst tussen de huurders van het gebouw. En dat werkt. **Bart Koopman**, van Bart Koopman Film & Animaties: 'Ik had samen met een vriend altijd de droom om een kantoor te beginnen. Dit was een mooie kans. Gaaf om onderdeel uit te maken van zo'n collectief! Het heeft lang geduurd voor ik mezelf hardop animator durfde te noemen, maar doordat ik hier nu zit met zo'n groep creatievelingen sta ik een stuk sterker in mijn schoenen.' Behalve morele steun ontleent **Koopman** ook praktische steun aan zijn collega's. 'Als ik een offerte uit moet sturen loop ik even binnen bij de buurman: heb jij nog tips? Zo word je als ondernemer op alle vlakken wijzer.' Een van de lessen die hij leerde: nooit meer nee zeggen op een opdracht. 'Als ik nu een vraag krijg en zelf geen tijd heb, loop ik even naar boven naar een andere fotograaf. En als die niet kan, weet hij wel weer een ander. Zo helpen we elkaar.'

KRUISBESTUIVING Daarnaast legt Kanaal30 ook actief verbindingen tussen de huurders en de bedrijven en organisaties die er ruimte huren. 'Dat doen we o.a. door te zorgen voor een goede mix van disciplines', vertelt **Leenders**. 'Dus niet een heel gebouw vol zetten met fotografen, maar met creatieve professionals die elkaar aanvullen.' Dat leidt tot verrassende samenwerkingsvor-

men. Bijvoorbeeld tussen **Chantal Baartmans**, grafisch ontwerper en eigenaar van Vitamine Mix, en **Evelien Slim** van het gelijknamige marketing & communicatiebedrijf. 'Ik ben hier o.a. neergestreken om mijn netwerk in Utrecht uit te breiden', stelt **Baartmans**. 'De stad herbergt veel creatieve mensen en bedrijven, en op een plek als Kanaal30 leg je die verbinding makkelijker dan in je eentje thuis. Voor een grote klus van een nieuwe opdrachtgever zocht ik ondersteuning op het vlak van communicatie en marketing. Het lijntje naar **Evelien**, die bij mij in de studio zit was kort, en zij was enthousiast. Dat leidde tot een mooie kruisbestuiving.' **Evelien Slim** beaamt dat. 'Heel leuk dat we elkaar aanvullen en inspireren en allebei onze kennis en ervaring kunnen inbrengen om iets moois te creëren. We kenden elkaar voor die tijd niet, maar we zijn een goed team en de samenwerking is echt onwijs leuk. Dat smaakt naar meer!', zeggen beiden enthousiast.

En als deze broedplaats over 3 jaar het veld moet ruimen? 'Dan tillen we de boel op om hem ergens anders weer op te bouwen, zoals dat ik ook heb gedaan met mijn muziekstudio uit de Snorfabriek', zegt **Frank Leenders** monter. Flexibiliteit: ook *dat* is een kenmerk van de nieuwe economie.

Top 4 De grootste werkgevers

© RAMON NOSTEDO

UNIVERSITEIT UTRECHT 6.700 WERKNEMERS IN UTRECHT

STARTUPS Samenwerking is ook belangrijk voor de vele startups die Utrecht rijk is. De ruim 200 startups in de regio Utrecht zijn samen goed voor zo'n 1700 medewerkers, zo blijkt uit onderzoek van StartupUtrecht. Dit samenwerkingsverband van incubators en andere partners in de regio Utrecht zet zich in voor versterking van het regionale startupklimaat. Dat klimaat is goed, maar er is ruimte voor verbetering, stelt **Heerd Jan Hoogeveen**, directeur van Startup Utrecht. 'We hebben een aantal goede en wereldwijd bekende incubators zoals UtrechtInc, StudentsInc en Dutch Game Garden. Zo'n incubator helpt startups door het bieden van goedkope huisvesting, toegang tot financiers en netwerken, en begeleiding bij het opzetten van de onderneming. Door samen te werken in StartupUtrecht creëren we schaalgroottes waardoor startups makkelijk toegang krijgen tot investeerders en corporates. Corporates zijn belangrijk voor startups, omdat de gevestigde bedrijven een groot netwerk hebben waarin de nieuwkomers geïntroduceerd kunnen worden. Dat heb je nodig als je impact wil hebben. Omgekeerd hebben startups ook corporates iets te bieden, omdat zij vaak laten zien dat dingen sneller, slimmer en makkelijker kunnen. Toch

bestaat er wederzijds ook reserve. Startups denken en werken op een andere manier dan grote bedrijven. Dat cultuurverschil moeten beide partijen wel willen en kunnen overbruggen. Met hun succesvolle Startup-in-Residence-programma geeft de gemeente Utrecht daarin alvast het goede voorbeeld. Maar er is nog een wereld te winnen.' Ook een investeringsfonds voor startups staat nog op het wensenlijstje.

COMMUNITY Al met al is Hoogeveen goed te spreken over het startupklimaat in Utrecht: 'We vertellen het verhaal misschien nog wat te weinig, maar Utrecht bruist echt.' Die uitspraak wordt onderstreept door de opening van .Utrecht, een nieuwe hub op de Europalaan, puur bedoeld voor startups en scaleups. 'Dat is meer dan een werkplek', zegt **Hoogeveen**. 'Het is echt een community waar grote partijen zoals Rabobank, Capgemini en Philadelphia Zorg wekelijks bij elkaar komen om doorgroeiende startups te helpen weer een stap verder te komen. Er werken nu ruim 25 bedrijven. Het zit nog echt in de beginfase, maar het enthousiasme van de ondernemers is groot. Je ziet het echt opbloeien.'

BESTE ADRESJE VOOR DE VRIJDAG-BORREL?

Flip van Overhagen: Orloff aan de Kade.

Evelien Slim: Natuurlijk Kanaal30!

Frank Leenders: Wat denk je zelf? Restaurant Marcus in Kanaal30 is de beste vrijdagmiddagborrelplek.

Bart Koopman: Haha! Hier kan ik alleen maar Kanaal30 op antwoorden! Bij Marcus!

Chantal Baartmans: Marcus bij Kanaal30.

Top 4 De grootste werkgevers

© MARCO VAN NIDDELKOP/AE/ROPHOTO-SCAPPA

UMC UTRECHT 11.500 WERKNEMERS IN UTRECHT

TRENDS IN BEDRIJFSHUISVESTING Iemand die de hartslag van werkend Utrecht elke dag voelt, is **Flip van Overhagen** van Ans de Wijn Bedrijfshuisvesting. De markt trekt aan en dat vertaalt zich in een grote vraag naar goede kantoren en bedrijfsruimte, stelt hij. 'De markt is booming, maar bedrijven kijken duidelijk anders naar huisvesting dan een paar jaar geleden. Toen was een pand vooral een kostenpost, tegenwoordig is het een investering. Een kantoor wordt echt ingezet als marketingtool en visitekaartje; een serieus instrument in de war on talent. Een pand moet een plek zijn waar mensen trots op zijn. Jongeren vinden het sexy om in de stad te werken en zaken als bereikbaarheid en goede faciliteiten leggen veel gewicht in de schaal. Kantoren op OV-locaties doen het dan ook goed. Voor Leidsche Rijn gold lange tijd 'onbekend maakt onbemind', maar nu wil iedereen daar zitten.' Ook aan de inrichting worden andere eisen gesteld dan vroeger. 'De kamertjescultuur is echt helemaal verdwenen. Tegenwoordig is de trend: open space. Juist omdat je dankzij de technologie overal kunt werken, wordt het kantoor steeds meer een plek voor ontmoeting en interactie.'

GEZOND EN DUURZAAM In de slijpstream van het gemeentelijke streven naar gezond stedelijk leven neemt ook de zakelijke activiteit op deze gebieden toe. **Van Overhagen** ziet steeds meer bedrijven die zich richten op energietransitie en gezondheid van medewerkers. 'De vraag om energiezuinige gebouwen met een goed binnenklimaat en ruimte voor beweging neemt snel toe. Vitaliteit en duurzaamheid gaan daarbij steeds vaker hand in hand. Als je in nieuwbouw de lift een beetje 'verstopt' en het trappenhuis prominent in beeld brengt, stimuleer je dat mensen gaan lopen. Dat lopen genereert dynamiek en draagt bij aan sociaal contact, en je bespaart er ook nog eens energie mee. Dat spreekt iedereen aan.'

Niet alleen ondernemers, maar ook beleggers. De crisis heeft ervoor gezorgd dat beleggers zich meer dan vroeger ook bemoeien met de exploitatie van vastgoed, stelt **Van Overhagen**. 'Beleggers zijn uit hun ivoren toren gekomen. Ik zie veel meer betrokkenheid dan vroeger. Vroeger tekende je als huurder een 10-jarig contract, en zag je negen jaar niemand meer. Tegenwoordig kijken vastgoedeigenaren echt naar de vraag in de markt en hoe ze die kunnen faciliteren. Dat is absoluut winst voor de huurders.' ■